

LUD

Jedynе pismo polskie w Brazylii wychodzące dwa razy na tydzień.

Wydawca i Redaktor: Katarzyna Jan Polka

Redakcja i Administracja otwarte są codziennie (prócz niedziel i świąt) od 8-11 godz. rano i 1-5 godz. po południu.

PRENUMERATA: W Brazylii 10\$000 z góry, 11\$000 z dołu, półroczna 6\$000; za przesyłkę osobną, nie we wspólnych paczkach, dopłaca się 3\$000; w Argentynie 6 pezów; w Europie 3 dolary; w Ameryce Południowej 2-50 dolarów; w Urugwaju 3 pesy urugwajskie

Adres Redakcji „Ludu”: Curitiba — Aven. Dr. Jayme Reis 583
Adres dla listów: Curitiba — Caixa Postal 155 — Paraná, Brasil
Adres Telegraficzny: Lud Curitiba

Ceny ogłoszeń: — Ogłoszenia tylko z góry płatne.
Do 8 cm. szerokości przez 1 lam do 3 razy 5\$000
Od 1 „ „ „ „ „ „ za każdy raz na stronie ogłoszeń 4\$00
Od rocznych ogłoszeń z góry zapłaconych na stronie ogłoszeń 40 proc. zniżki
Od nekrologów 4 cm. szerokości przez 1 lam 3\$000
Ogłoszenia w tekście według umowy.

„O POVO“ -- Jornal polono bisemanal

Cena numeru 300 rejsów

W KURYTYBIE do nabycia w sklepach pp. Domańskiego, Krzytanowskiego, R. Piekarczy — Kubisa. W kiosku na ul. 15 de Novembro (róg ul. Fl. Peixoto). W kiosku przy ul. 1 Março 63 (róg 15 de Novembro)

Liczba ludności w Polsce przekroczyła 32 miliony

Dzienniki warszawskie podały już urzędowo sporządzony wynik drugiego powszechnego spisu ludności przeprowadzonego w dniu 9-go grudnia ubiegłego roku.

Ze spisu tego wynika, że Polska liczy 31,927.773 osób, nie licząc wojska skoszarowanego, którego liczba w tej chwili nie jest jeszcze zestawiona. Łącznie więc z wojskowymi ogólna liczba ludności Rzeczypospolitej przekroczyła 32 miliony.

Zestawienie ostatniego spisu z r. 1921 wykazywało 26,858.192. Przyrost za ubiegły okres 10-letni wynosi więc około 5,070.000, czyli 19 proc. Jest to przyrost w porównaniu do innych państw bardzo duży.

Największy przyrost wykazały województwa wschodnie — 34,2 proc. co niewątpliwie pozostaje w ścisłym związku z repatriacją, gdyż właśnie z tej połaci kraju rekrutowała się przeważająca masa uchodźców wojennych. Nie pozostał jednak bez wpływu najwyższy w tych województwach przyrost naturalny.

Na drugim miejscu znalazły się województwa centralne z ich przyrostem 19,3 proc. Również i w tym rejonie repatriacja odegrała poważną rolę, zwłaszcza w województwie lubelskim i białostockim.

Dalej idą województwa południowe, wykazujące przyrost 13,7 proc, wreszcie zachodnie — 11,7 proc.

Niski przyrost tych ostatnich, w znacznej części tłumaczy się masową emigracją żywiotu niemieckiego ludności z tych województw.

WIĘKSZE MIASTA W POLSCE

W roku 1921 Polska posiadała zaledwie 6 miast ponad 100.000 mieszkańców — były to Warszawa, Łódź, Lwów, Poznań, Kraków i Wilno.

Obecnie, jak to wynika z danych drugiego powszechnego spisu ludności, miast takich mamy już 11, gdyż normę 100 000 osiągnęły również miasta: Częstochowa, Bydgoszcz, Lublin, Sosnowiec, Katowice.

Poniżej podajemy zestawienia tabelaryczne odnoszące się do wyniku spisu w większych miastach Polski.

Warszawa	1.178.211
Łódź	605.287
Lwów	316.177
Poznań	246.574
Kraków	221.260
Wilno	197.049
Katowice	127.841
Częstochowa	117.692
Bydgoszcz	117.529
Lublin	112.522
Sosnowiec	109.542

STOLICA POLSKI MILJONOWYM MIASTEM.

Jak widzimy, Warszawa stanęła w szeregu milionowych miast świata. Zaludnienie Łodzi przekroczyło 600 tysięcy.

Największy przyrost wykazało Wilno, bo aż 52 proc., należy jednak liczyć się z tem, że w tym wypadku porównywano dane ostatniego spisu nie z liczbami z roku 1921, lecz z roku 1919. Z pośród pozostałych miast największy przyrost wykazały Bydgoszcz, Łódź, Poznań, Częstochowa (32-34 proc.) nieco mniejszy Warszawa (25,8 proc.), oraz Lwów (29,0 proc.), Sosnowiec (26,5 proc.), wreszcie najmniejszy Kraków (20,4 proc.) i Lublin (19,0 proc.).

Ludność powyższych miast wzrastała w tempie półtora-krotnie szybszym, niż ludność całego kraju, gdyż przyrost ten wyraża się przeciętnie cyfrą 29,4 proc., gdy dla Rzeczypospolitej nie przewyższa on 19 proc. Świadczy to dobitnie, iż proces urbanizacji posuwa się u nas bardzo intensywnie.

List z Polski do Polaków w COCALU

W tych dniach Redakcja nasza otrzymała z Polski list, który niewątpliwie zainteresuje nie tylko naszych Czytelników z Cocalu, ale także i ogół Czytelników.

Szanowny Panie Redaktorze! Dopiero w tych dniach przypadkowo spotkałem N. 60 „Ludu” z dnia 26 sierpnia zesłanego roku, a ponieważ jest w nim artykuł z kol. Cocal w stanie Sta. Oatharina, gdzie spędziłem kilkanaście lat życia, więc proszę Sz. P. Redaktora o łaskawą wzmiankę prostującą powyżej podany artykuł.

Kolonja Cocal leży daleko od centrów cywilizacji w Brazylii, więc też i mało o niej słychać.

Choć jest tu grupka Polaków silnie trzymająca się wiary swych ojców i narod wości polskiej.

Rzeczywiście w 1915 roku po przybyciu do Cocalu zorganizowałem towarzystwo polskie i prowadziłem szkołę, ale prowadziłem ją tylko trochę lepiej jak rok, a resztę czasu z małemi przerwami, aż do końca 1929 r. szkołę prowadziła stale żona moja Helena, która była zawodową nauczycielką z Polski.

Ponieważ widziałem usilną pracę żony, która zawsze dbała o ducha polskiego wśród na-

szego ludu, która pisywała nieraz artykuły w „Gazecie Polskiej” pod nazwiskiem Zofja Rawicz Trzebińska, opisując obrazki z życia z kolonji i z innej ojaławy której powstała biblioteka w towarzystwie polskim w Cocalu, proszę Sz. P. Redaktora o wzmiankę o Jej działalności.

Wróciliśmy do Polski, swej Ojczyzny, a ponieważ wielu kolonistów z okolicy Cocalu nieraz wyrażało ochęć powrotu do kraju, więc ślemy im pozdrowienia, ale nie radzimy opuszczać gościnnej ziemi brazylijskiej. Kryzys gospodarczy, jaki Polska przeżywa obecnie nie sprzyja zupełnie do reemigracji, a nieznaną sytuację stosunków naraża na ogromne straty materialne. Dla tego ażeby pracować dla ludu polskiego naprawdę na obczyźnie znaleźć się wdzięczniejsze pole działania, niżli tu w Polsce, gdzie czynnik rządowe dostatecznie dbają o pracę nad swym narodem.

Rodakom naszym z Cocalu

Budowa kościoła Ks. Misjonarzy postępuje ciągle naprzód

Od czasu do czasu ukazują się w „Ludzie” listy, z nazwiskami wspaniałomyślnych osób, które swemi ofiarami przyczyniają się w pewnej mierze do budowy kościoła przy Av. Dr. Jayme Reis. Wielu jest ofiarodawców, którzy pragną pozostać nieznanymi. Jedni i drudzy stwierdzają że interesują się budową nowej świątyni Bożej i zapewne pragną oni, by nowy kościół został ukończony jak najprędzej.

Otóż, budowa kościoła postępuje stale naprzód; front kościoła i wieża już ukończone; od miesiąca kilku malarzy pracuje nad wykonaniem sufitu. W tym tygodniu ukończono pracę nad sufitem w presbiterjum.

Zniesienie autonomii Ukrainy

Z Rygi donoszą, że na mocy uchwały rosyjskiej partji komunistycznej, dokonano nowej reorganizacji komunistycznej partji Ukrainy. Reorganizacja ta ma na celu całkowite usunięcie komunistów narodowości ukraińskiej z kierowniczych stanowisk w tej partji. Pomimo protestów komunistów ukraińskich, biuro polityczne W. P. K. pod przewodnictwem Stalina potwierdziło zniesienie sekretariatu jeneralnego partji, który posiadał uprawnienia autonomiczne.

Natomiast utworzono sekretariat organizacyjny, którego głównym zadaniem jest przeciwdziałanie prądom nacjonalistycznym w komunistycznej partji Ukrainy. Charakterystycznym objawem nowego zwrotu w sowieckiej polityce narodowościowej jest mia-

żozymy by ubytek księdza Chylińskiego nie dał im powodu do rozpraszania się, a tembardziej powinni skupić się, trzymać się szkoły i towarzysstwa, zorganizować gospodarstwo t. j. utworzyć polską kooperatywę i ją popierać, bo mają i kapitał i dostateczną ilość mądrych i piśmiennych współpracowników. Niech pamiętają, że okoliczni kupcy włoscy nie byli w tak dobrych warunkach jak oni, a jednak potrafili wzięść cały tamtejszy handel w ręce i mają znaczenie i poważanie u władz miejscowych. Niech Polacy nie cofają się przed wypełnieniem obowiązków jakie mają jako obywatele i mieszkańcy Brazylii, niech głosują przy wszelkich wyborach, a wtedy będą mieli i znaczenie polityczne, bo władze municypalne będą musiały się z nimi liczyć.

Zasylam pozdrowienia Ks. Misjonarzom i życzenie owocnej pracy wśród ludu polskiego.

SIEDLCE, 14 stycznia 1932 r.
Stanisław Werpachowski.

Sufit świątyni, jak zresztą cały kościół jest wykonany oryginalnie, w stylu nowocześniejszym; wielka różnorodność linii, załamań i grzymosów sprawiają miłe wrażenie dla lubiącego się w sztuce, oka nie uchybiają w niczem powadze, jaką winny stwarzać mury świątyni dla szukających skupienia, wiernych.

Prace wewnątrz kościoła potrwają jeszcze dość długo i pochłoną wiele wydatków.

Informując szanowanych Czytelników o stanie budowy naszego kościoła, zwracamy się do Niech z gorącą prośbą, by łaskawymi, choćby drobnymi składkami przyczynili się do przedszego ukończenia nowego kościoła.

nane afisze dla przyszłej Wystawy, (Feira de Amstras).

W konkursie wzięto udział bardzo wielu artystów malarzy.

W tych dniach odbyła się klasyfikacja nadesłanych afiszów.

Komisja powołana do oceny, przyznała, jak podaje „Correio da Manhã” z 3. II. 32 r. pierwsze miejsce afiszowi wykonanemu przez p. Gerharta Luckmanna, drugie miejsce p. P. Silva Lopes'owi, a trzecie p. Stanisławowi Rawicz Warchałowskiemu, zamieszkałemu w Rio de Janeiro.

PRASA ROSKA O WYSTAWIE OBRAZÓW ARTYSTY LECHOWSKIEGO

Wystawa obrazów, świetnego artysty polskiego p. Brunona Lechowskiego, urządzona, jak to już donosiliśmy, w ostatnich dniach grudnia ub. roku, wywołała w stolicy Brazylii wielkie uznanie i podziw dla talentu naszego Rodaka, artysty-malarza.

W związku z wystawą obrazów p. Lechowskiego, wiele dzienników stołecznych jak: „Jornal de Commercio” (z dnia 8. 14. i 23. I. 1932) „Diario de Noticias” (z 6 i 21. I. 32), „A Patria” (z 26. XII. 1931), oraz wiele innych, zamieściły notatki krytyczne o wystawie, wyrażając się w słowach pełnych uznania dla dorobku artystycznego artysty Lechowskiego. Niektóre dzienniki zamieściły wywiady z malarzem polskim.

Wkrótce p. Bruno Lechowski uda się do północnych Stanów Brazylii, ażeby tam zaczerpnąć nowe motywy do swych prac artystycznych.

Wiadomości z Polski

WZROST LUDNOŚCI W POLSCE JEST WIĘKSZY NIŻ W NIEMCZECH

Centralne biuro statystyczne w Warszawie ogłosiło tabele porównawcze urodzeń, zgonów i ślubów w drugim kwartale ubiegłego roku w Polsce i w dziewięciu innych państwach Europy.

W tym okresie w Niemczech zawarto 146,290 związków małżeńskich, a w Polsce 61,933. Urodzeń w Niemczech w tym samym czasie było 267,147, a w Polsce 256,775, co jest bardzo znamienne wobec tego, że ludność Niemiec jest dwa razy większa aniżeli Polski. Zgonów w Niemczech było 182,652 a w Polsce 121,919.

Pod względem naturalnego przyrostu ludności Polska zajmuje pierwsze miejsce w Europie. Przyrost w Polsce wyniósł 135,456 dusz.

PO DWUDZIESTU LATACH RODZICE ODZYSKALI CÓRKĘ

Miasteczko Pistyń w powiecie kosowskim pozostaje pod wrażeniem niezwyklej historii przypominającej w szczegółach fabułę sensacyjnego filmu.

W roku 1912 wyemigrował z ówczesnej Galicji do Stanów

W KONKURSIE AFISZÓW NA WYSTAWIE!

Rodak nasz ZDOBWA UZNANIE
W Rio de Janeiro Dyrekcja Wystaw rozpięła konkurs na trzy najlepiej i najpomysłowiej wyko-

Zjednoczonych biedny kramarz z Pistynie, Vogel pozostawiając w domu żonę z jednorocznym dzieckiem. W czasie pobytu w Ameryce Vogel oszczędzał pieniądze chcąc swą rodzinę zabrać do Ameryki. Tymczasem nadeszła wojna światowa. W marcu 1915 r. uciekła Voglowa z 3-letnią córką Bertą pieszo do Kolonii. W drodze jednak zachorowała, a dziecko zgubiło się. Matkę odwieziono do szpitala, a gdy wyzdrowiała udało się jej prze dostać do Ameryki, gdzie w międzyczasie Vogel dorobił się znacznego majątku.

Tymczasem małą «znajdą» zaopiekowali się gospodarze z Jabłonowe, Mykietowy. Gdy dziewczynka podrosła, wystarało się dla niej o metrykę chrztu. Oleni — tak nazwano znajdy — powodziło się dobrze, dopóki jej opiekunowie nie zmarli. Po ich śmierci musiała zarabiać jako służąca.

Rodzice jej z Ameryki nie mogli zapomnieć o swojej zaginionej córce jedynaczce. Gdy w lipcu z r. wybierał się ich znajomy, niejaki Bochner do rodziny w Małopolsce, uprosili go, by zajął się wyszukiwaniem Berty. Po długich poszukiwaniach wskazał Bochnerowi za 100 dolarów córkę Voglow, która służyła u pewnego wieśniaka. Na wiadomość o znalezieniu córki Voglowie przyjechali i wywieźli swą jedynaczkę za ocean.

Z Brazylii

W POSZUKIWANIU ŹRÓDEŁ NAFTOWYCH.

W tych dniach ma przybyć z Ameryki Północnej do Brazylii słynny inżynier Romero, wynalazca aparatu wskazującego cego źródła naftowe.

Inżynier Romer będzie prze prowadzał poszukiwania nafty na terenach Parany, Santa Cathariny i Rio Grande do Sul.

Paraná

WEŚOLA STRZELANINA WESELNA SKOŃCZYŁA SIĘ SMUTNIE.

W Campo Largo, kilka dni temu, wskutek nieostrożności, wydarzył się wypadek, który poosiągnął za sobą jedną ofiarę.

Weselny orszak powracał z kościoła Sw. Sebastiana de Ba-teas do domu pana młodego w Jacoohen. Połączyli się węzłem małżeńskim p. Juvenal Pereira de Moura z panną Heleną Elias.

Liczny orszak ślubny towarzyszył państwu młodemu, jedni na wozie, drudzy konno.

W czasie powrotnej podróży dla większej wesołości i ogólnej radości, kawalerzy wy-ciągnęli za pasa rewolwery i rozpoczęli strzelać w powietrze wiatując «viva os noivos».

Radość nie była długa. Odpowiedzią na wesołe wiaty był przeraźliwy krzyk i jęk pana młodego i jednej z druchen. Jakaś kula zabłąkała się za-pewne i zamiast w powietrze uderzyła w lewą rękę nowo-żeńca a następnie trafiła w brzuch siedzącej obok pana młodego druchny Samiry, siostry pani młodej. Rana okazała się śmiertelną i Samira zmarła po dwóch godzinach.

SZAJKA KOBIET-BANDYTEK.

W Palmas od dłuższego czasu ludność niepokojsna była przez jakąś szajkę złodziejską, która okradła domy, zabierając pieniądze, bieliznę, a nawet sprzęty domowe jak maszyny do szycia, naczyńna kuchenne i t. p. rzeczy.

Złodziejstwa dokonywane były w bardzo sprytny sposób, tak, że trudno było wpaść na ślad złodziei.

Wezysko jednak ma swój koniec

Pomysłowe obliczenia amerykańskiego senatora

Amerykański senator Hiram Johnson dyskutując w sprawie długów wojennych oświadczył, że Niemcy mogłyby zapłacić całe odszkodowanie, gdyby każdy Niemiec odmówił sobie kufia piwa dziennie.

Senator dodał, że Anglja mogłaby zapłacić swe długi, gdyby każdy jej obywatel wyrzekł się obrazów filmowych raz na miesiąc; Francja, gdyby każdy Francuz wypił kwartę wina na rok mniej, a Włochy, gdyby każdy Włoch wypalił o je-

dno cygare w roku mniej. Johnson obliczył, że roczne raty długów wynoszą 2,7 procent budżetu odnoszących państw, co stanowi jedną ósmą część tego co wydają na zbrojenia a 1,1 procent ich handlu zagranicznego.

Rozliczywszy sumę rat na każdego mieszkańca, Johnson wykazał, że każdy Anglik ma płacić Stanom Zjednoczonym rocznie dolarów 3 60, każdy Francuz 80 dolarów, a każdy Włoch tylko 12 dolarów.

ŚLUB BURMISTRZA I JEGO NASTĘPSTWA

W niewielkim miasteczku holenderskim Heykolin, zaszło w tych dniach «ważne» nader wydarzenie: miejscowy burmistrz obchodził swój ślub. Szczyśliwego nowożeńca zasypano życzeniami i podarkami.

Długo rozmysłał burmistrz, jakby tu okazać swą wdzięczność ludności, aż wreszcie wymyślił i na ulicach Heykolin rozlepiono zostały afisze następującej treści:

Skutki tego aktu wdzięczności przeszły wszelkie oczekiwania. Nietylko mężczyźni, ale i kobiety, dosłownie zapelnili restauracje i kawiarnie. A że piwo holenderskie jest mocne, więc nad ranem całe miasto było pijane. Nikt nie trzymał się na nogach. Gdyby w mieście wybuchnął pożar, strażacy nie mogliby wyjechać. Na ulicy nie widać było policyantów. Nawet dozorczy więzienni nie mogli oprzeć się pokusie. Kilka beczek piwa wypili także aresztanci.

»Współobywatele! Jestem niezwykle wzruszony przychylnością Waszą, okazaną mi w dzień mojego ślubu. Pragnąc odwdzielić się Wam, postanowiłem co następuje: Dziś wieczorem wszyscy obywatele miasta mogą we wszystkich kawiarniach, restauracjach, otrzymać bezpłatnie piwo w każdej ilości. Zarządzenie o zamknięciu publicznych lokali o północy na noc dzisiejszą nie obowiązuje. Wszystkie restauracje i kawiarnie będą otwarte do rana».

Tak więc ślub burmistrza obchodzony był niezwykle uroczysto. Niestety, historia ta ma swoje nieprzyjemne skutki. Dowiedziano się o niej w parlamencie i pewien poseł, pozabawiony zupełnie tak cennego w dzisiejszych czasach dobrego humoru, wniósł w tej sprawie interpelację.

Wesółemu burmistrzowi nie pozostało pewno nic innego, jak podać się do dymisji.

ŻYCZENIA NOWOROCZNE W 700 TOMACH O WADZE 8 TON

Anglicy i Amerykanie mają — jak wiadomo — zwyczaj posyłać sobie w dzień Nowego Roku życzeń na barwnych widokówkach. Zwyczaj ten jest tak popularny, iż utrzymuje się zarówno w wyższych, jak i niższych sferach.

Zmarły niedawno Anglik Jonathan King zbierał od 50 lat wszystkie kartki noworoczne, jakie otrzymywał od swych krewnych i znajomych — Zebrał ich w ciągu pół wieku 163 000 o rozmaitych widokach, rozmaitem wykonaniu artystycznym, świadczącym o zmysle estetycznym kolejnych epok. Przed kilkoma laty Jonathan King ofiarował ten swój osobliwy zbiór «British Museum» w Londynie. Dyrekcja mu-

zeum odrzuciła jednak ten dar nie dla tego bynajmniej, iżby nie by on dla niej pod pewnym względem interesujący, lecz z tego prostego powodu, iż nie miała miejsca na pomieszczenie tego zbioru. Łatwo można zrozumieć, że władze muzealne musiały się przerazić nieco rozmiarami kolekcji p. Kinga, która zebrała jest ni mniej, ni więcej tylko w 700 tomach, ważących 8 ton.

Wówczas to Jonathan King zwrócił się z tą samą ofertą do innego muzeum, które również nie przyjęło darowizny. A gdy p. King zmarł niedawno, cała jego osobliwa kolekcja rozproszyła się i tylko kilka zaledwie widokówek z tego zbioru znalazło nabywców.

Do wytopienia złodziei zabrał się delegat policji p. João Pinheiro. W krótkim czasie wysledził on, że kradzieże dokonywane były przez szajkę kobiet, a mianowicie: Marję Luizę, Marję Belem i Olimpię Chagas.

W domach uwięzionych złodziejek policja odnalazła wiele przedmiotów pochowujących z kradzieży.

KURTYBYA

WALNE ZEBRANIE ZWIĄZKU POLSKIEGO.

Ubiegłej niedzieli odbyło się przy udziale licznych członków walne zebranie Związku Polskiego.

Ze sprawozdań prezesa, sekretarza i komisji rewizyjnej dowiedzieliśmy się, że Związek posuwa się stale naprzód w swym rozwoju, członków coraz więcej przybywa (obecnie jest 362), pomimo kryzysu długi się spłaca (w roku sprawozdawczym spłacono 2 500\$000), w łonie Związku panuje zgoda i wzajemna współpraca.

Dochody Związku w 1931 r. dochodziły do 17.050\$200; dochody wynosiły 14.516\$300; Związek ma jeszcze do spłacenia 31.500\$000.

Związek Polski wydatnie przyczynia się do utrzymania Kolegium im. H. Sienkiewicza, płacąc rocznie na jego utrzymanie 1000\$000 oraz ponosząc jeszcze inne świadczenia na jego korzyść.

Sprawozdanie bibliotekarza Związku wykazało, że biblioteka Związku Polskiego posiada 1 377 tomów, a wypożyczono z niej w ciągu ostatniego roku 740 tomów.

O pracy Zarządu Związku, a zwłaszcza prezesa p. Franciszka Lachowskiego członkowie wyrażali się z jak największym uznaniem.

Do Zarządu na rok 1932 obrano jużto przez aklamacje jużto niemal jednogłośnie następujące osoby:

Prezes: p. Franciszek Lachowski, wice prezes p. Jan Fancz. I-szy sekretarz p. Piotr Flonik, II-gi sekretarz p. Stefan Dobrzański, skarbnik p. Józef Wiśniewski, I-szy bibliotekarz p. W. Kulec, II-gi bibliotekarz p. Stańczyk.

Chorążowie: pp. S. Sikorski, B. Grochowski, E. Ziarnicki.

Wydziałowi: pp. J. Szaniawski, J. Kopicuszyński, M. Śliwiany, F. Szuber, Dr. E. Jaworski.

Mówcy: pp.: Dr. J. Grabski, J. Ficiński.

Komisja Rewizyjna: pp. W. Duszczak, T. Porat, F. Sielski.

Dr. Jan Skalski OTWORZYŁ GABINET DENTYSTYCZNY.

W tych dniach znany i ceniony lekarz dentysta, p. Jan Skalski otworzył nowy gabinet dentystyczny przy ulicy Aquidabam nr. 801.

P. Dr. Skalski zdobył już sobie sławę znakomitego i sumiennego dentysty tak w São Matheus gdzie kilka lat pracował jako dentysta a tak samo znany jest dobrze w Kurytybie.

Między innymi, Dr. Skalski jest od dłuższego już czasu dentystą w «Abrigo de Menores».

Nowy gabinet dentystyczny naszego Rodaka jest dobrze urządzone, zaopatrzone w najnowsze maszyny i aparaty dentystyczne. Śmiało więc polecamy Sza-nownym Czytelnikom gabinet dentystyczny Dr. Skalskiego, a Sza-nownemu Rodakowi p. Dr. Janowi Skalskiemu Redakcja «Ludu» składa życzenia najlepszego powodzenia.

W wolnych wnioskach powzięto kilka uchwał zdążających do przeprowadzenia propagandy za wstąpieniem nowych członków. — Całe posiedzenie odbyło się w jak największym ładzie i spokoju.

SIOSTRY MIŁOSIERDZIA BUDUJĄ DOM I OTWARZYŁY NOWĄ SZKOLĘ.

Siostry Miłosierdzia polskiej prowincji rozpoczynają budowę nowego domu na rogu ulic Dr. Jayme Reis i Conselheiro Barradas. Nowy budynek będzie domem głównym czyli macierzystym polskich Sióstr Miłosierdzia, a także będzie mieścić się w nim nowicjat.

W tych dniach, Siostry Miłosierdzia otwały nową szkołę przy parafii OO. Kapucynów w dzielnicy Mercês.

KARNAWAŁ.

Zabawy karnawałowe w obecnym roku wypadły mniej imponujące niż lat poprzednich. Kryzys ogólny dał się we znaki w organizowaniu zabaw. Niedopisała także pogoda.

Polskie zabawy i bale, zwłaszcza urządzane w salach Związku Polskiego udały się dobrze i cieszyły się wielkim powodzeniem.

Santa Catharina ZABITA ŻMIJĄ ZATRĘŁA 8 OSÓB

W miejscowości Capivari, w municypium Palhoça wielkie wrazenie wywołała śmierć 8 osób, które napiły się kawy.

Szczegółowe badanie wykazało, że do ugotowania kawy użyto wody, trzymanej kilka godzin w «ciacie» w której zdechła żmija jadowita «jararaka».

Zatruci zmarli wśród strasznych boleści.

São Paulo MÓWIA O NOWYM INTERWENTORZE.

W sferach politycznych w São Paulo krąży pogłoska, że na stanowisko interwentora Stanu São Paulo będzie zamianowany p. Fernando Costa, który był sekretarzem Rolnictwa w rządzie p. Julio Prestesa.

PLAGA ŻEBRACTWA.

Donoszą z São Paulo, że plaga żebractwa, chroniona głósnym dekretem Interwentora Stanu S. Paulo daje się wystrakim we znaki. Do stolicy São Paulo zjeżdżają się w ogromnej liczbie, zawodowi żebracy zalegający ulice, wystawiają w bramach, tamując ruch i zaczepiając przechodniów.

Wśród żebraków, jest wielu trędowatych, zbiegłych ze szpitali.

W SPRAWIE PROSTOWANIA BŁĘDNYCH WIADOMOŚCI O POLSCE.

Polski Instytut Współpracy z Zagranicą przystąpił do akcji mającej na celu uzupełnianie bądź prostowanie wiadomości o Polsce w zagranicznych encyklopediach, wszelkiego rodzaju rocznikach, atlasach statystycznych i t. p.

Instytut zwraca się do wszystkich osób, które zauważą niedokładności dotyczące Polski w tego rodzaju wydawnictwach, z prośbą, by informowały Biuro Instytutu (Warszawa, ul. Jasna 9) o dostrzeżonych przeoczeniach, błędach bądź nieścisłościach, podając możliwie najdokładniej tytuł i miejsce, ew. adres i datę ukazania się danego wydawnictwa.

OFIARY

na budowę kościoła św. Vincentego a Paulo XX. Misjonarzy w Kurytybie.

P. Stefanis Landauńska z Prudentopolis 377\$600; p. Jan Szczępański 100; p. L. Hawryluk 98; p. Marja Sarek 68.

Po 5000 złożyli: p. Michalina Pochwała, p. Ignacy Blazewicz, p. Helena Marszał; pp. Jan Tyśka; Jan Woźniak; Władysław Salak.

Dalej, p. W. Reznor 38; L. Figura 28; J. Bartnik 18\$500; pp. J. Piotrowski, A. Rzezak, T. Mikulski, Fr. Hessler, J. Oleskiewicz, J. Figura, po 1\$000; pp. M. Tyszkowska i L. Woźniak po 500.

Ochotnym ofiarodawcom przesyłamy serdeczne «Bóg zapłać».

Ks. Ludwik Bronny.

Telegramy

— Delegacja Polska na 65-tą sesję Rady Ligi Narodów wyjechała z Warszawy dnia 23-go stycznia z Zaleskim na czelę.

— W budżecie Polskich Kolei Państwowych wyznaczono na rok bieżący sumę 5 milionów złotych na budowę nowych i dokończenie rozpoczętych gmachów.

— Wobec strajku pracowników tramwajowych w Łodzi, wprowadzono do miasta tak-sówki warszawskie, które obecnie kursują na ulicach Łodzi.

— W Warszawie odbyło się uroczyste otwarcie nowo zbudowanego gmachu Muzeum Narodowego. W uroczystości otwarcia wziął udział Prezydent Rzeczypospolitej, Ignacy Mościcki.

ORKIESTRA.

— Czy pan mógłby zagrać coś na życzenie? — pyta gość kapelmistrza w restauracji.

— Bardzo chętnie!

— To proszę, niech pan przez ten czas, jak będę jadł, zagra w sześćdziesiąt sześć.

WYKRĘT

— Obiecałeś mi przecież oddać pieniądze latem tego roku.

— Ostwieku, czyś w tym roku mieliśmy wogóle jakieś lato?

NIE DLA PIENIEDZY

— Ola mówi, że ożenił się ze mną tylko dla pieniędzy.

— Nie wierz jej. Mówi tak z zazdrości, że nie ożenił się z nią, bo nie miała posagu.

Nadzwyczajne Walne Zebranie Związku Amatorów Sceny w Kurytybie.

Dnia 14-go lutego b. r. o godz. 2-giej po pol. w Związku Polskim odbył się Nadzwyczajne Walne Zebranie na które z względu na ważne sprawy do omówienia są proszeni wszyscy członkowie.

Halina Sieciechowiec Sekretarz.

Armazem Roque

Roça Piekarza i Tomasza Kubisa — Praça Cel. Eneas Nr. 30 — Kurytyba

Naszą zasadą jest sprzedawać jak najtaniej: Mąkę wszelkiej jakości i otręby sprzedajemy po cenach najniższych w mieście. — TELEFON 689

Ceny poniżej podane zależne są od kursu waluty a jednak są zawsze najlepsze.

Cukier mielony biały kilo	\$750	Wągle, paczka	\$200	Mąka Maisena Durya, paczka	\$900	Powidła pomarańczowe sk., kilo	\$800	Sita z grubego drutu	\$2800
Cukier raf. filtrowany kilo	\$850	Wódka zwykła, flaszką	\$1500	Drożdże Szwajcarskie, lata	\$1800	Powidła pomarańczowe rzadkie, kl.	\$2000	Ser Jaruga, kilo	\$4200
Ryż orzołno 1-szej jakości litr	\$600	Wódka Cacaú, flaszką	\$2000	Drożdże Paryskie	\$1800	Makaron, paczek	\$900	Ser Sta. Catharina 1-szej kls., kl.	\$5500
Ryż całota 1-szej jakości litr	\$700	Wódka Cerro Azul, flaszką	\$2000	Drożdże Oetks	\$2200	Makaron specjalny, kilo	\$1200	Ser Parmezão 1-szej kls., kilo	\$7500
Ryż agulha litr	\$700	Koniak Agrião Baunilha, litr	\$6500	Fasola czarna nowa, litr	\$250	Pieprz Malageta, flaszczyka	\$1800	Quirera 2-glej kls., litr	\$250
Ryż agulha 1-szej jakości litr	\$900	Crema Cascau, litr	\$6500	Fasola paulista nowa, litr	\$250	Pieprz angielski, flaszczyka	\$1800	Quirera 1-szej kls., litr	\$300
Ryż oriente litr	\$1000	Crema Baunilha, litr	\$6500	Fasola czerwona nowa, litr	\$250	Mostarda w proszku, latka	\$2000	Quirera p. sarrinhão, litr	\$300
Araruta specjalna kil	\$2500	Crema Corango, litr	\$6500	Fasola cavalli nowa, litr	\$400	Marmelada w skrzynkach, kilo	\$2500	Rapadura pomarańczowa	\$1800
Olwa Sol Levante lata	\$3200	Orzechy kokosowe z Bahii od	\$500	Fernet krajowy, litr	\$6000	latka, pół kilo	\$1500	Rapadura zwykła	\$600
Farbki (anil) tozn	\$1000	Colirauca, kilo	\$4500	Fernet Gambarota, litr	\$10000	latka, 1 kilo	\$2800	Sardinhas portugalskie, latka	\$1400
Ziemiaki, kilo	\$280	Groch dobry, litr	\$700	Goiabada skrajka, kilo	\$2500	Oliwa Machina, flaszczyka	\$500	Sardellas, tozn	\$2000
Smalec Coco kilo	\$3000	Groch w strączkach	\$1400	Goiabada lata, pół kilo	\$1800	Ouro Fino, flaszką	\$900	Sól rafinowana, paczka	\$900
Bacalhao 1-szej jakości kilo	\$3000	Groch w letkach	\$2500	Goiabada lata, 1 kilo	\$2500	Pieprz Malageta, flaszczyka	\$1800	Sól mielona, 2 kl. worek	\$1800
Kafonja, kilo	\$2000	Szczotki (miesa)	\$900	Krochmal rafinowany, kilo	\$1400	Pieprz Comary, flaszczyka	\$1000	Sól mielona rafin.	\$1500
Szpagat novo	\$400	Szczotki do podłogi	\$900	Gengibre	\$2000	Pickles angielski, flaszczyka	\$6500	Sól mielona, 4 kl. worek	\$1400
Ciasteczka mieszane kilo	\$3000	Mąka kukur., litr	\$200	Herva Matte chá, litr	\$250	Powidła z pecego w sk., kilo	\$2800	Sól mielona, 8 kl.	\$2700
Ciasteczka porvilho kilo	\$3000	Mąka kukur. 1-szej jakości, litr	\$400	Herva Matte Real, lata	\$1300	Pecego na kompot, 1 kl. w latce	\$3500	Sól mielona, 15 kl.	\$5000
Ciasteczka Aymoré, lata	\$6000	Mąka suruby 1-szej jakości, litr	\$400	Herva Matte Leão, lata	\$1800	Pecego na kompot, 1 kilo	\$3000	Sapolio Derley	\$300
Ciasteczka Aymoré Champ., lata	\$7000	Mąka pszenca 2 klasy, kilo	\$800	Herva Matte Chimarrão, litr	\$400	Kolecki portugalskie, paczka	\$400	Sapolio Radium	\$400
Szynele z dywanu od	\$2500	Mąka pszenca 1 klasy, kilo	\$900	Herva Matte Cisna, paczka	\$1500	Lapki do bielizny, tozn	\$700	Sapolio Radium, w proszku	\$800
Szynele z wysok. obcas. od	\$3000	Mąka worki, 5 kilo	\$4900	Mleko marki Moça, lata	\$2500	Pett pois, pół kl. latka	\$2000	Mydło Brasil, pół kl.	\$700
Szynele ze skóry	\$4500	Mąka Nestlé, lata	\$3900	Chmiel polski	\$1000	Kamień do czyszczenia blachy	\$2500	Mydło Veado, pół kl.	\$700
		Mąka Maisena Fischer, paczka	\$700	Libier Matarazzo dobry, litr	\$6500	Sita z cienkiego drutu	\$2800	Sega kryształowe, kilo	\$2000

Ochronka

W dniu 1-go lutego b. jr. została otwarta ochronka dla dzieci od lat 3-ich do 7-miesięcznych na „Campo do Paraná” oraz Cajuri. Ochronkę prowadzi pani Siestechowiczowa. Zatem zwracamy się do Rodziców dbających o kształcenie swych dzieci, aby posyłać je do ochronki, która jest bezpłatna. Ochronka jest czynna od godz. 1 do 6 po południu. Ochronka mieści się przy ul. Dr. Fairre Nr. 1072. (Alto da Rua 15. perto do Engenho da Herva matte G. Guimarães). Zarząd.

Za \$5000

przesłanych do Redakcji „Ludu”, albo do Prof. Eliasza Metynowskiego, Rua Commendador Araujo 276 w Kurytybie, wysłamy 1 egz. książki tak zwanej **Formulario das Transações Mercantis**, która jest konieczna potrzebna dla każdego Kupca lub Buchaltera.

Pensjonat Atlantic

Rua Floriano Peixoto 278 sob. róg Praça Carlos Gomes nad Depósito Atlantica. Wygodne i tanie mieszkanie. Kuchnia pierwszorzędna tak krajowa jak i europejska. Dostarcza się obiady i kolacje do domów po cenach niskich. W Depósito Atlantica można dostać z tej samej kuchni obiady i kolacje. Zawsze świeży szops Atlantica.

Mala Real Ingleza

Almanzora. 20-go Lutego do Rio, Madelira, Lissabon, Leixões (via Lissabon), Vigo, Cherbourg i Southampton.

Do Montevideo i Buenos Aires:

H. Monarch	9 Lutego
H. Chieftain	23
Arlanza	1 Marca
Deseado	4

Z Santos do Europy:

Almanzora	20 Lutego
Darro	22
H. Monarch	29
Arlanza	12

Sprzedaje się szczytki 3-ciej klasy do Europy: jak do Polski, Lotwy, Irlandji, Czechosłowacji, Jugosławji, Austrii, Rumunji, Bessarabji. Informacji udziela Agencja: **Cia Marte** Rua 15 de Novembro 257-261 - Caixa postal 220 - CURITUBA

Dr. Carlos Heller

Praktykował w hamburskich, wiedeńskich i paryskich szpitalach. Praktyka ogólna. Leczy specjalnie choroby skórne, weneryczne, pecherza i włosów. Klinika dla dzieci. Leczy Zylaki oraz rany na nogach bez operacji. Leczy sztucoznymi promieniami Diatermia. Konsultorium: Nad Pharmacia Brasilia. Praça Tiradentes 390. Przyjmuje od 12 do 1-szej i od godz. 4-jej do 6-jej. Rez: Rua Commendador Araujo 970 - Telefon 424

Pharmacia Brasil

Praça Tiradentes 390 Kurytyba

Apteka ta jest zaopatrzona wielkim wyborem wszelkich produktów chemicznych i aptecznych, drogerji, perfumerji i t. p. Wszystkie produkty sprowadzamy wprost z najlepszych źródeł i płacimy za nie gotówką i dlatego możemy je sprzedawać tanio. Porada lekarska dla biednych od godziny 10-12 darmo.

APTEKA HUMANITARIA - DROGARIA

Rua Dr. Trajano Reis N 3 - Kurytyba

Wszelki wybór lekarstw i preparatów krajowych i zagranicznych po cenach niskich. Recepty, lekarskie zajątwia się prędko i sumiennie.

Pierwszorzędny Polski Salon Fryzjerski INTERNACIONAL

Rua 15 de Novembro Nr. 146

Właściciele: Leonard Woliński i Kozieła

Największy Salon Fryzjerski w Paranie Salon ten stoi pod względem higienicznym i technicznym na wysokości zadania, zapewniając wszelkie wygody Szanownej Klienteli. — Obsługują Zawodowi Fryzjerzy tak Europejscy jak i krajowi. — Ceny niskie: Golenie brody po \$800; strzyż. włosów 1\$800; Masaż po 2\$, 3\$, 4\$; Manikurę po 3\$; Mycie włosów po 1\$500.

„A Vencedora“

Fabryka cukierków i karmelków w najlepszych gatunkach i w papierki owijanych.

Cukierki malinowe, kokosowe, miękkie, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gumowe. — Przez tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Uprasza się Szan. Rodaków o łaskę we przekonanie się że są najtańsze najlepsze w Kurytybie. **FRANCISZEK LACHOWSKI** Curityba - Rua Cabral N 451 - Curityba

ELIXIR WESTFALEN

Bardzo dobre do trawienia Do nabycia we wszystkich Aptekach i Drogerjach.

Leczy: Żołądek, wątrobę, wewnętrzną, gorycz żółtą, pobudza apetyt i działa przeciw zatwardzeniu. Bierze się łyżeczką z wodą po obiedzie i kolacji.

zaatakowane przez robaki, to należy trzymać je dłużej, to jest 18 godzin. Dłużej ponad powyżej oznaczony czas trzymać zboża w imunitatorze nie można, tak samo, jak łać większej ilości bisulfuretu, gdyż może to zabić kiełkowanie ziarna, lub uczynić go niezdawnym do spożycia

Do Towarzystw i Kółek Rolniczych.

Wydział Rolny Centr. Zw. Polaków w Brazylii donosi, że w razie zachorowań świni na pesta balaistria - rolnicy winni zwracać się za pośrednictwem Wydziału Rolnego do Delegado de Industria Pastoral w Kurytybie, po szczepionki, które sprzedaje się po 290 rejsów za ampułkę rolnikom zarejestrowanym i po 600 rejsów nie zarejestrowanym.

W razie ukazania się w jakiej okolicy niebezpiecznej choroby albo zarazy bydła lub trzody chlewnej, Towarzystwa Rolnicze winny donieść o tem Wydziału Rolnemu C. Z. P., który ze swej strony poczyni starania o wysłanie weterynarza rządowego.

Stanisław Wieloch Sekretarz W-łu Rolnego C. Z. P.

Zawiadomienie o zmianach Zarządów.

Wobec zmian zarządów w kilku Towarzystwach Rolniczych Wydział Rolny C. Z. P. przypomina, że o każdorazowej zmianie zarządu Towarzystwa Rolniczego należy obowiązkowo zawiadomić Inspektorat Rolny.

Pożądanym jest również, aby Towarzystwa Rolnicze zawiadamiały również Wydział Rolny C. Z. P. o każdorazowej zmianie zarządu.

Stanisław Wieloch Sekretarz W-łu Rolnego C. Z. P.

Zniesienie bezpłatnych przejazdów dla emigrantów przybywających z Europy.

Patronat Polski w Kurytybie donosi, że bezpłatne przejazdy do Rio de Janeiro i od Santos okrętami, oraz bezpłatne bilety kolejowe dla emigrantów przybywających z Europy do Brazylii zostały przez rząd brazylijski zniesione.

W związku z powyższym, rodziny rolnicze przybywające do Brazylii, oprócz kasy okrętowej do Rio de Janeiro

ro lub do Santos winno posiadać pieniądze na przejazd od portu do miejsca osiedlenia się.

Osoby sprowadzające swe rodziny lub znajomych z Polski, winny o powyższym zawiadomić sprowadzających, aby nie zostali oni narażeni w drodze na brak pieniędzy, jak to się kilkakrotnie zdarzyło.

Dla informacji podajemy, że przejazd jednej dorosłej osoby (cały bilet) z Rio de Janeiro do Paranaguá kosztuje 50\$000, a z Santos do Paranaguá 30\$000. Z Paranaguá koleją do Kurytyby 9\$500.

Ponadto należy mieć dodatkowe pieniądze na przewóz bagaży kolejami brazylijskimi.

Stanisław Wieloch Kierownik Patronatu.

Patronat Polski w Kurytybie.

składa tą drogą serdeczne podziękowanie niżej wymienionym Paom za złożenie składki dobrowolnych na Patronat a mianowicie: panu Maciejowi Urbańskiemu za złożenie sumy 2\$500, panu Franciszkowi Leśniewskiemu za złożenie sumy 1\$000, panu Władysławowi Leśniewskiemu za złożenie sumy 3\$000, panu Piotrowi Belniakowi za złożenie sumy 4\$000, panu Michałowi Swenderek za złożenie sumy 9\$000.

Prezes ks. Stanisław Trzebiatowski. Kierownik Patronatu Stanisław Wieloch.

W sprawie obligacji państwowych.

Prezydium Zarządu C. Z. P. niniejszem podaje do ogólnej wiadomości, iż termin nadsyłania obligacji i Zaświadczeń Tymczasowej 5 proc. krótkoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z roku 1920, upływa z dniem 20 marca bieżącego roku. Po tym terminie nadsyłane wyżej wymienione dokumenty nie będą uwzględniane.

Zwracamy również uwagę zainteresowanych w tej sprawie osób, że w wyżej oznaczonym terminie należy również nadesłać podpisaną deklarację, wysłaną w swoim czasie razem z potwierdzeniem odbioru.

Wl. Dobrowolski Kierownik Biura CZP.

Nr. 2. Rok 1.

BIULETYN

CENTRALNEGO ZWIĄZKU POLAKÓW W BRAZYLJI

REDAGOWANY PRZEZ ZARZĄD C. Z. P.

KURYTYBA - Rua Carlos de Carvalho 487 - Caixa postal 412, Tel. 1410

W obliczu II. Sejmiku

Zbliża się II. Sejmik. Kończy się pierwszy rok prac i działalności Centralnego Związku Polaków. Jaki jego dorobek? Można odpowiedzieć, że spory, ale bardzo wiele pozostaje do zrobienia. Wiele jest jeszcze koniecznych rzeczy do przeprowadzenia, byleż do usunięcia, spraw do ulepszenia;

Niektóre dziedziny pracy społecznej załedwie zostały poruszone, ale nic jeszcze na nich nie zrobiono. Dlaczego? Bo C. Z. P. jest jeszcze zbyt młodą instytucją, mało posiada ludzi wyrobionych do pracy społecznej, maszyna administracyjna nie może objąć rozległego pola, czasem nawet zatnie się, bo obsługujący ją ludzie nie znają jej dobrze, a grunt jest twardy, za chwastyczny miejscami, i zaniedbany.

Z trudnością worywuje się idea C. Z. P. w kolonię polską, ale skoro raz ją wruszy, grunt będzie podatniejszy.

Do pras C. Z. P. muszą się wprzód szerokie rzesze pracowników społecznych, bo owoce C. Z. P. mają być wynikiem wysiłku nietylko Zarządu, ale szerokiego ogółu członków.

Do tej pracy, ale zgodnej współpracy wzywamy wszystkich członków.

Wiele można napisać krytycznych słów o pracy C. Z. P. to jednak niewiele pomoże, bo potrzeba przede wszystkim pracy, jeszcze raz pracy.

W obliczu zbliżającego się II-go Sejmiku niech każdy członek powie sobie w skrytości sumienia, co zrobił dla rozwoju C. Z. P.; czy prace powierzone sobie na I. Sejmiku a które dobrowolnie przyjął na swe barki, czy je wykonał, czy je spełnił?

Bądźmy ludźmi nie oczyszczając słów ale czynu.

Prezydium Zarządu Centralnego Związku Polaków.

ZARZĄD WYDZIAŁU ROLNEGO CENTR. ZWIĄZKU POLAKÓW W BRAZYLJI RADZI NAD ZJAZDEM ROLNICZYM I WYSTAWĄ ROLNICZĄ W KURYTYBIE

W niedzielę dnia 24 stycznia r. b. odbyło się pod przewodnictwem prezesa p. Stanisława Pajewskiego Zebranie Wydziału Rolnego C. Z. P.

Na zebraniu tem zastanawiano się szczegółowo nad trzema zagadnieniami, a mianowicie:

1) Zjazdem Towarzystwa i Kó

A Capital

W tych dniach został otwarty skład A CAPITAL przy
Praca Generoso Marques N. 44.

Posiada wielki wybór w płótnach materjalech i galanterjach i sprze-
daje je po najniższych cenach w mieście. — Odwiedźcie nasz skład

A CAPITAL

I ZOBACZCIE NASZE NISKIE CENY.
PRAÇA GENEROSO MARQUES 44.

Pierwszorządny Polski Skład Artykułów Spożywczych Władysława Józefa Brzezińskiego

przy RUA IGNACIOLUSTOZA 41, róg RUA DUQUE de CAXIAS

Każdy chce kupić dobrze i tanio a zwłaszcza w czasie kryzysu. Otóż w
moim składzie można kupić tanio i dobre artykuły spożywcze jak: **ciukier, ma-
kę, ryż, ziemniaki**, otrąby i dużo innych artykułów w ten zakres wchodzą-
cych. — Najrozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne. — Narzędzia kuchenne
stolowe; narzędzia do uprawy ogrodów.

Posiadam artykuły tylko w najlepszym gatunku i sprowadzam je bez pośredni-
ków za gotówkę i dlatego mogą sprzedawać je bardzo tanio. Proszę odwiedzić
mój skład.

Władysław Józef Brzeziński

Bank Francusko - Włoski dla Południowej Ameryki

Ulica 15 de Novembro — Róg 1-ro de Março
Curityba

KAPITAŁ ZREALIZOWANY Frs. 100 MILJONÓW
FUNDUSZ REZERWOWY Frs. 137 MILJONÓW

33 Filje w Brazylii, Francji, Argentynie, Urugwaju, Chile i Kolumbji
Korespondent oficjalny Skarbow francuskiego i włoskiego.

Zalutwa wszelkie operacje Bankowe na najlepszych
warunkach.

Podejmuje się przesyłek pieniężnych do Polski w złotych
w każdej innej walucie za pośrednictwem następujących banków:

Bank Handlowy w Warszawie, Warszawa.

Filje: Baranowice, Będzin, Brześć n. Bugiem, Czesłochowa, Kalisz,
Katowice, Kowel, Kraków, Łódź, Lublin, Lwów, Płock, Poznań, Ra-
dom, Równe, Sosnowiec, Wilno i Włodawek i korespondenci we
wzrostkach miastach polskich.

Bank Francusko Polski, Paryż

Filje: Zestochowa, Gdańsk, Katowice, Łódź, Poznań i Warszawa.

Loteria do Paraná

Na dzień 15 go Lutego cią-
gnięcie

100:000\$000;

cały biliet 21\$000.

Bilety całe lub części do
nabyć u Głównego A-
genta:

Heitor Passerino

Rua 15 de Novembro 579,
lub Caixa p. 192 — Telefon 983 —
Adres Telegr. Passerino.

ACADEMIA PARANAENSE
DO COMMERCIO
Rua Cand. Lopes 266 — Curityba

D rzy:
Avelino Lopes i João Alfr. Silva
ex-dyrektorzy Praktycznej Szkoły Han-
dlowej i Raul Gomes, były dyrekto-
praktycznego Kursu dla buchalterów.
Utworzona zgodnie z dekretem 20 158
z 30 czerwca 1931. Kontrolor Minister-
stwa oświaty Dr. Walfrido Pilloto
Kursy do egzaminu funkcjonują z pro-
pedeutyki i uzupełniającej dla buchalterów.

DR. CARLOS MOREIRA, Lekarz
Specjalnie leczy oczy, uszy, nos i gar-
dło. — Konsultorium: Pharmacia Corrêa.
Rua Marechal Floriano N. 237. — Te-
lefon 319. Od godziny 3-ciej do 5-tej.
Rezydencja: Rua Visconde de Nacar
58 — Telefon 888

SKŁAD MEBLI

Firmy:

JAKÓB KOZIEN

RUA SÃO FRANCISCO 64

Sprzedaje się meble: szafy,
krzesła, łóżka, kołyski, stoły,
kredensy szafy, kuchenne, sofy,
kanapki i t. p. powyższej wspo-
mianie sprzęty wykonuje się
na zamówienie. Ceny są bar-
dzo niskie

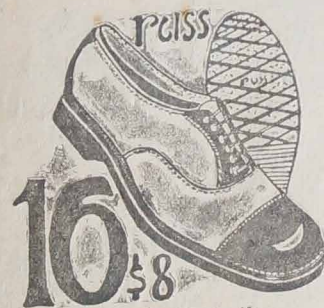
Kup sobie

Russ

Obawie dla mężczyzny do
użytku tak do spacerów,
jak i do pracy.

W trzech kombinacjach
kolorów:

białe i kawowe, czarne i szare,
złoto jasne i czereśniowe.

Numery od 32 do 45.

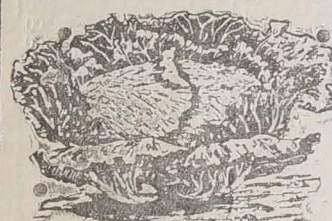
Są na sprzedaż w składach:
MUGIATTI A NACIONAL

RUA RIACHUELO 116

RUA 15 naprzeciw poczty.

Za wysyłania do interjeru dopłaca się 1\$500.

SKŁAD NASION JARZYN I DRZEWEK OWOCOWYCH w składzie

SEMENTEIRA

Travessa Oliveira Bello Nr 33
A. H. Asahi Cia

Drzewka owocowe najrozmaitszych
gatunków sprzedaje po cenach ba-
rdzo niskich.

Wyrabia bukiety wianki, ry-
lancki do ogrodów i parków.

Nasiona świeże i gwarantowane; wysyłamy pocztą i koleją na całą Brazylię.
CENY NISKIE.

Do farbowania wszelkich
materjałów uważa się ogól-
nie za najlepsze tak zwane

Farby BAYER

CARLOS LUHM — Rua Riachuelo 161 — CURITYBA

Znawcy piją i wy-
chwalają piwo

Astra-Pilsen z Atlantyki

Caixa Postal 246
Telefon 790-791

— 6 —

łek Rolniczych, 2) Wystawą Rolni-
czą, i 3) Spółdzielczością Rolniczą.
Odnosnie do Zjazdu Rolnego uchwa-
lono, zgodnie z dezyderatami zebrań
poprzednich, że Zjazd ten odbędzie
się w dniu 8 kwietnia r. b. a więc
w przeddzień drugiego Sejmiku C. Z. P.

Jako referaty programowe będą
wygłoszone przez członków Wydziału
Rolnego następujące referaty:

a) Organizacyjny (który uwzględ-
ni i sprawy Spółdzielni Rolniczych),
b) Rolniczy (referat fachowy o rol-
nictwie i jego potrzebach), c) Wete-
rynaryjny.

Ponieważ Zjazd Rolniczy ma na
celu omówienie najważniejszych za-
gadnień życia gospodarczego w Bra-
zylji, jak środki komunikacyjne, cena
produktów rolniczych, opłacalność
poszczególnych gałęzi produkcji i t. p.
oraz uchwalenie dla rządu dezyde-
ratów rolnictwa polskiego w Brazylii,
celem uwzględnienia ich w rolnej
polityce rządowej, przeto pożądanem
jest, aby w Zjeździe Rolniczym wzięły
udział przez swych delegatów jaknaj-
liczniejsze organizacje polskie w Bra-
zylji, zajmujące się rolnictwem i prze-
twórczością rolniczą, a więc Kółka
Rolnicze, Towarzystwa Rolnicze, To-
warzystwa Oświatowo-Rolnicze, Sek-
cje Rolnicze przy Towarzystwach
Oświatowych, Spółdzielnie Rolnicze
i Rolniczo-Handlowe.

Sprawy gospodarczo — rolnicze
posiadają decydujące znaczenie dla
polaków osiadłych w Brazylii, szcze-
gólnie w dobie obecnego kryzysu

Zarząd Wydziału Rolnego C. Z. P.
nie wątpi więc, że organizacje wysła-
nych delegatów na Zjazd Rolniczy,
aby radzić wspólnie nad swojemi bo-
ląciami. Każda organizacja która
chciałaby na Zjeździe Rolniczym przed-
stawić swoje wnioski i dezyderaty,
winna wnioski te przysłać na piśmie
do Wydziału Rolnego C. Z. P. (Curityba,
Rua Carlos de Carvalho 520) lecz
przynajmniej na dwa tygodnie
przed Zjazdem, a to celem uwzględ-
nienia tych wniosków przez referen-
tów na Zjeździe.

Odnosnie do Polskiej Wystawy
Rolniczej, która zostanie otwarta
również w dniu 8 kwietnia (w dniu
Zjazdu Rolniczego) w Gmachu Kongresu
w Kurytybie, Wydział Rolny
zwraca się tą drogą do rolników,
przetwórców i przemysłowców pol-
skich, aby jaknajliczniej zgłosili swe
eksponaty na Polską Wystawę Rolni-
czą, która ma za zadanie wybażać nam
samym, oraz innym całą naszą pracę
w rolnictwie brazylijskiem, rezultaty
tej pracy oraz wartość naszej emi-
gracji dla życia gospodarczego tak
Stanu Paraná, jak i całej Brazylii.

Szczegóły dotyczące produktów
jakie należy przygotowywać na Wy-
stawę, zostały ogłoszone przez Sekre-
tara Wydziału Rolnego C. Z. P. w 4-tym
numerze «Prawdy Polskiej» i 6-tym
numerze «Ludu», na co zwracamy
uwagę panów wystawców.

Za Przewidyjnym Wydziału Rolnego
Stanisław Wieloch
Sekretarz Wydziału

Spółdzielnia Rolnicza w Rio Claro

Podajemy do wiadomości, że na
kolonji Rio Claro powstała i pracuje
od paru miesięcy spółdzielnia rolni-
cza pod nazwą «Cooperativa dos Agro-
cultores» «Renascente».

Spółdzielnię utworzono na podsta-
wie statutów podanych do dyskusji
na zebraniu organizacyjnym człon-
ków w dniu 9-go sierpnia 1931 r. i
przyjętych jednogłośnie przez pięć-
dziesiąciu czterech członków fundato-
rów — założycieli. Obecna liczba człon-

ków sięga już setki i wzrasta z każ-
dym dniem. Organizatorzy tej koope-
ratywy nie mieli obecnie wiele trudu
do osiągnięcia porządanego celu,
gdyż miejscowi rolnicy odrazu zrozumieli
potrzebę istnienia takiej organi-
zacji, dając pełnem zaufaniem tych-
że organizatorów, którzy się rekrutu-
ją z rolników.

Nadaliliśmy naszej organizacji tytuł
«Renascente» co znaczy odrodzenie,
a to dla tego, że już poprzednio, w
dniu 29 kwietnia 1923 roku pragnow-
liśmy nad stworzeniem podobnej
spółdzielni, co niestety wówczas nie
udało się, gdyż rolnikom powodziło
się lepiej, więc nie mieli wtedy zro-
zumienia dla tej sprawy. Należy za-
znaczyć, że wówczas i szkoły w tu-
tejszych kolonjach były jeszcze słabo
rozwinęte.

Dzisiaj sprawa przedstawia się zu-
pełnie inaczej; dzięki niewyczerpanej
pracy i energii oraz poświęcenia
naszych działaczy oświatowych i spo-
łecznych i szkoły dzisiaj mamy lepsze
i posiadamy naszą własną spółdzielnię.

Kierownikiem spółdzielni jest pan
Ignacy Tyski, były uczeń szkoły han-
dlowej w Marechal Mallet.

Ufamy, że my Rolniczy znaj-
dziemy naśladowców w innych ko-
lonjach polskich, którzy również we-
zną się do podobnej pracy, skorzysta-
ją również z poparcia ze strony
rządu paranańskiego, jak to zwolnienie
od podatków i t. p. oraz nawiążą ży-
wy kontakt z Wydziałem Rolnym Cen-
tralnego Związku Polaków w Bra-
zylji, który to wydział udziela wszel-
kich wyjaśnień i informacji, jak na-
leży zakładać spółdzielnię. Sekretarz

O immunizowaniu zboża

Każdy rolnik chcąc zapobiedz
jedzeniu zboża i niszczeniu go przez
robaki, powinien zaraz po zbiorach
przystąpić do immunizacji ziarna. Spo-
sobów immunizacji zboża jest bardzo
wiele, natomiast dający dobre
rezultaty, jest sposób polegający na
immunizacji dwusiarczkiem węgla (Bi-
sulfureto de carbono).

W tym celu należy przygotować
skrzynię bardzo szczelną, żeby gaz
nie mógł wychodzić, wielkości naj-
lepiej metra kwadratowego, to jest metr
wysoką metr długą i szeroką. W
skrzynię taką wchodzi około siedmiu
kalgierów ziarna. Wieko skrzyni po-
winno zawierać w środku otwór za-
tykany dokładnie korkiem. Po napeł-
nieniu skrzyni zbożem, na zbożu us-
tawiamy talerz który ma się znajdo-
wać pod otworem w wieku. Nastę-
pnie zamykamy skrzynię, a wszy-
stkie spoina desek dokładnie zale-
piamy papierem stosując klej z maki
do klejenia. Okleiszmy starannie na-

szą skrzynię, otwieramy otwór w
wieku i wlewamy na talerz stojący
pod otworem, dwusiarczek węgla.

Na 7 kalgierów ziarna bierzemy
50 gramów bisulfuretu to jest duży
kieliszek od wina lub też jedną piątą
część szklanki normalnych wymiarów,
następnie szybko zatykamy otwór
korkiem.

Dwusiarczek z którego wywarza
się gaz bardzo ciężki i opadający
nadół, wnika między ziarno, zabijając
wszystkie robaki.

Bisulfuret jest bardzo łatwo pal-
nym, nie można więc nigdy palić pa-
piertosa przy tej pracy lub też swia-
tła, gdyż może to spowodować wy-
buch i poparzenie pracującego. Gaz
ten jest też bardzo trujący, wywołuje
bisulfuretu, toteż przy wlewaniu
dychać, gdyż złapałszy do płuc tego
gazu, można się ciężko rozchorować.

Ziarno w immunizatorze trzyma
się 12 godzin, jeśli ziarno jest mocno